

Bouwheer – Maître d'ouvrage: Beliris

Aannemer – Entrepreneur: QUINTELIER FRERES sa

Studiebureau – Bureau d'études: AGORA sa

Veiligheidscoördinator – Coordinateur sécurité: COSEP – ABCIS - Van Wetter

Controlebureau – Bureau de contrôle: SOCOTEC

Start van de werken – Début des travaux: lente - printemps 2015

Bedrag van de werken (BTW incl.) – Montant des travaux (TVAC): 1.175.323,38 €

Einde van de werken – Fin des travaux: winter - hiver 2015/2016

www.beliris.be - info.beliris@mobilit.fgov.be
www.facebook.com/belirisforbrussels

Service public fédéral Mobilité et Transports
Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer
Direction Infrastructure de Transport - Directie Vervoerinfrastructuur

Mars - maart 2015

Restauration du **PARC MARIE-JOSÉ**

Restauratie van het **MARIE-JOSÉPARK**

Molenbeek-Saint-Jean
Sint-Jans-Molenbeek

Restauration du parc Marie-José

Beliris entreprend prochainement des travaux dans le parc Marie-José situé à Molenbeek-Saint-Jean. D'une superficie de plus de 6 hectares, ce parc, inscrit sur la liste de sauvegarde du patrimoine bruxellois, alterne pelouses, drèves et massifs boisés. On y trouve aussi 3 étangs et quelques arbres remarquables.

Inauguré en 1922, le parc va bénéficier d'une restauration pour améliorer sa qualité et sa convivialité. Les travaux prévus concernent la réorganisation des chemins, le renforcement de la végétation des sous-bois, la stabilisation des talus, etc.

Les étangs feront l'objet d'une restauration lourde. La qualité de l'eau sera améliorée via un curage, c'est-à-dire l'extraction des sédiments au fond des étangs. Le projet prévoit aussi la réfection des berges, un lagunage au moyen de plantes filtrantes, le placement d'aérateurs, de clôtures, d'un ponton d'observation, etc.

Certains aménagements tels que la construction d'une terrasse devant le centre de jour, le déplacement des pistes de pétanque ou la rénovation des plaines de jeux répondront directement aux demandes des visiteurs.

Un peu d'histoire...

Ce vaste domaine boisé dans la vallée marécageuse du Molenbeek fait partie de l'ancienne propriété Oostendael. Racheté en 1920 par la commune, il est aménagé en parc selon les directives de l'architecte-urbaniste Louis Van der Swaelmen et inauguré en 1922 par la princesse Marie-José, fille du roi Albert Ier de Belgique. Outre sa richesse végétale, le parc abrite la chapelle de Saint-Roch et diverses œuvres d'art.

Restauratie van het Marie-Josépark

Beliris zal binnenkort werken uitvoeren in het Marie-Josépark in Sint-Jans-Molenbeek. Dit park, ingeschreven op de bewaarijst van Brussels erfgoed, is meer dan 6 hectaren groot en wisselt grasvelden af met dreven en bosjes. We vinden er ook 3 vijvers en enkele opmerkelijke bomen.

Het park werd in 1922 geopend en wordt nu gerestaureerd om er opnieuw een kwaliteitsvol park van te maken waar het aangenaam toeven is. De geplande werken betreffen de reorganisatie van de paden, versterking van de plantengroei onder de bomen, stabilisatie van de taluds, enz.

De vijvers zullen grondig worden gerestaureerd. De waterkwaliteit wordt verbeterd door middel van ruimingswerken, waarbij de sedimenten op de bodem van de vijvers worden uitgebaggerd. Het project voorziet ook in de herstelling van de oevers, de aanleg van een waterbekken met filterende planten, de plaatsing van verluchters, omheiningen, een ponton, enz.

Bepaalde inrichtingen, zoals de aanleg van een terras voor het dagcentrum, de verplaatsing van de petanquebanen of de vernieuwing van het speelplein komen er speciaal op vraag van bezoekers.

Een vleugje geschiedenis...

Dit uitgestrekte bosrijke domein in de moerassige vallei van de Molenbeek maakt deel uit van het vroegere landgoed Oostendael. Het werd in 1920 verkocht aan de gemeente en werd ingericht als park volgens de richtlijnen van architect-stedenbouwkundige Louis Van der Swaelmen. Het park werd in 1922 feestelijk geopend door prinses Marie-José, dochter van koning Albert I van België. Naast bijzondere planten en bomen vinden we in het park ook de Sint-Rochuskapel en heel wat fraaie kunstwerken.

UN PROJET, DEUX OBJECTIFS : PRÉSERVER L'ESPACE NATUREL ET CRÉER UN LIEU DE DÉTENTE CONVIVIAL.

EEN PROJECT, TWEE DOELSTELLINGEN : HET BEHOUD VAN DE FLORA EN EEN ONTSPANNENDE PARKERVARING.

Zone boisée

Via la pose de clôtures en châtaigner fendu, les zones boisées seront préservées et les espèces végétales pourront s'y développer¹.

Bosgebied

Door het plaatsen van kastanjarahouten afsluitingen worden de bosgebieden beschermd en kunnen de plantensoorten er zich volop ontwikkelen¹.

Chemins et accès

Le projet prévoit la création de sentiers, d'escaliers² et la restauration de certains chemins existants. À l'avant du centre de jour pour personnes âgées situé dans le parc, une terrasse en pierre naturelle sera aménagée³. L'abri-champignon sera également doté d'une terrasse pavée⁴.

Paden en toegang

Het project omvat ook de aanleg van paden en trappen² en de herstelling van sommige bestaande wegen. Aan de voorzijde van het dagcentrum voor senioren dat zich in het park bevindt, wordt een terras in natuursteen aangelegd³. Het paviljoen in paddenstoelvorm krijgt eveneens een tegelteras⁴.

Aires de jeux

La démolition de l'ancienne volière et des plaines de jeux existantes permettra la création de 2 nouvelles aires de jeux⁵⁻⁶. L'une au centre du parc sera dédiée aux jeunes enfants qui profiteront d'un bateau pirate et d'animaux à ressort. L'autre, dans le haut du parc, s'adressera aux plus grands et sera dotée d'une prairie pour les jeux de ballons et d'éléments d'escalade⁶. Certains éléments du parcours santé seront repositionnés pour une meilleure utilisation. Enfin, les pistes de pétanque seront déplacées à côté du centre de jour⁷.

Speelpleinen

Door de afbraak van de oude volière en bestaande speelpleinen ontstaat er voldoende ruimte voor de aanleg van 2 nieuwe speelpleinen⁵⁻⁶. Eén speelplein, centraal in het park, wordt op maat van kleine kinderen ingericht met onder meer een piratenschip en wipdieren⁵. Het andere speelplein hogerop wordt ingericht voor grotere kinderen met een grasveld voor balsporten en klimtuigen⁶. Sommige onderdelen van het fitnessparcours worden verplaatst met het oog op een beter gebruik. De petanquebanen verhuizen en worden naast het dagcentrum aangelegd⁷.

Mobilier

Le mobilier du parc sera renouvelé ou repositionné. Les poubelles seront remplacées et des bancs seront installés.

Meubilair

Het parkmeubilair wordt vernieuwd of verplaatst. De vuilnisbakken worden vervangen en er worden banken geïnstalleerd.

1-13: voir numéros sur le plan ci-dessus - zie nummers op kaart hierboven

POUR LA DURÉE DES TRAVAUX, LES POISSONS SONT TRANSFÉRÉS DANS L'ÉTANG DU CHÂTEAU DU KARREVELD.

DE VISSEN VINDEN TIJDENS DE WERKEN EEN TIJDELIJK ONDERKOMEN IN DE VIJVER VAN KASTEEL KARREVELD.

Gestion de l'eau

Le ruissellement des eaux sera amélioré par la pose de fascines (assemblage de branchages) qui empêchent l'érosion du sol en retenant la terre, par l'aménagement de noues¹² (petits fossés pouvant recevoir de l'eau) et par la création d'un bassin de rétention d'eau¹³ qui permet à l'eau de s'infiltrer dans le sol.

Waterbeheer

Om bodemerosie tegen te gaan worden takkenbossen aangeplant en greppels¹² aangelegd. Er wordt ook een waterretentiebekken¹³ aangelegd waarlangs het regenwater op natuurlijk wijze in de grond kan sijpelen.

Étangs

L'intervention au niveau des étangs concerne d'abord le nettoyage et l'égouttage. Les étangs seront curés à sec. Le réseau d'égouttage sera ensuite refait et les clôtures seront renouvelées¹⁰. L'abattage et l'élagage des arbres autour des étangs permettront ensuite de préserver la qualité de l'eau. Les berges et le débouché de la cascade seront réparés et des aérateurs flottants et radeaux végétalisés seront installés pour oxygéner l'eau. Un ponton d'observation¹¹ en bois avec garde-corps sera aussi aménagé.

Vijvers

De ingrepen spitsen zich toe op het reinigen van de vijvers en het herstellen van hun afwateringssysteem. Hiervoor moeten de vijvers eerst drooggelegd worden waarna het afwateringsnet hersteld kan worden. Tot slot worden ook de afsluitingen¹⁰ vervangen. De bomen rond de vijvers worden geveld of gesnoeid om de kwaliteit van het water te handhaven. De oevers en de overloop van de waterval worden hersteld en er worden drijvende verluchters en ingegroende vloten geïnstalleerd om zuurstof aan het water toe te voegen. Daarnaast wordt ook een houten observatieponton¹¹ ingericht.

Plantations

Le parc recèle une quantité d'arbres remarquables : marronniers d'Inde, platanes, saules pleureurs, chênes, sorbiers, ifs, peupliers, cèdres du Liban, tilleuls ainsi qu'un très bel exemplaire de séquoia vert. Ceux-ci seront préservés et de nouvelles plantations seront disséminées dans le parc, notamment dans le jardin japonais près de la cascade⁸ et aux abords du centre de jour⁹. Localement, le projet prévoit une restructuration des espaces paysagers avec la plantation de nouveaux massifs et d'arbres.

Aanplantingen

Het park telt heel wat bijzondere bomen: Indische wilde kastanjes, platanen, treurwilgen, eiken, lijsterbessen, taxusbomen, populieren, Libanese ceders, lindebomen en een fraai exemplaar van een eeuwig groene sequoia. Deze bestaande bomen blijven behouden terwijl er her en der nog nieuwe worden aangeplant, meer bepaald in de Japanse tuin in de buurt van de waterval⁸ en rond het dagcentrum⁹. Het project omvat tevens de lokale herstructurering van de landschapsruimten met nieuwe groenpartijen en bomen.